

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: 82Pc/21/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7125208766
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 11. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Benková
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2025:7125208766.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice sudkyňou JUDr. Máriou Benkovou v právnej veci navrhovateľa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XXX, XXX XX proti plnoletému synovi: E. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. G. B. XX, H., zastúpený splnomocnenou zástupkyňou, G. D. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom F. G. B. XX, H. o zrušenie vyživovacej povinnosti

rozhodol:

I. Z r u š u j e vyživovaciú povinnosť navrhovateľa, A. B., nar. XX.XX.XXXX voči plnoletému synovi E. B., nar. XX.XX.XXXX, naposledy právoplatne určenú rozsudkom Okresného súdu Košice I č. k. 16Pc/12/2020-371 z 24.11.2021, počnúc od 01.01.2024 do budúca.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 26.5.2025 domáhal zrušenia vyživovacej povinnosti voči plnoletému synovi, ktorý sa 1.1.2024 I. J. K. C. G. L. H. M. D., ako vodič autobusu mestskej hromadnej dopravy. Otec poukázal na možnosť vrátenia výživného.

2. Plnoletý syn vo vyjadrení k návrhu uviedol, že s návrhom na zrušenie vyživovacej povinnosti súhlasí počnúc dňom podania návrhu alebo od rozhodnutia súdu a žiada nepriznať nikomu náhradu trov konania. Uvedené odôvodnil tým, že je držiteľom preukazu ZŤP so sprievodom a poberateľom invalidného dôchodku a má priznanú zníženú pracovnú schopnosť o 70%. Lieči sa na hematologickom oddelení od roku 2019 a je po transplantácii kostnej drene. Doposiaľ je v štádiu sledovania, udržiavacia liečba je tri roky od poslednej akútnej liečby (3/2023). Do nemocnice chodí na pravidelné kontroly a pracuje pod dohľadom a so súhlasom obvodného lekára a hematológom. Je od 1.1.2024 zamestnaný ako vodič autobusu. Nie je vlastníkom žiadneho hnutelného (vlastní ojazdené motorové vozidlo N. ročník 2009) a nehnuteľného majetku, býva sám a všetky náklady spojené s bývaním, stravovaním, ošatením a tiež liečebné náklady si uhrádza sám. Požiadavka otca na vrátenie výživného je v rozpore s dobrými mravmi, keďže otec sa o neho od malička nezaujímal, ničím navyše neprispieval a nekontaktoval ho ani počas dlhej a ťažkej choroby. Výživné sa od roku 2005 vymáha exekučne. K vyjadreniu predložil kópiu preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodom, oznámenie Sociálnej poisťovne z 2.6.2022, rozhodnutie Sociálnej poisťovne z 5.12.2024.

3. Súd vykonal vo veci dokazovanie stanoviskom splnomocnenej zástupkyne plnoletého syna, oboznámením predložených listín, pripojeného spisu Okresného súdu Košice I č.k. 16Pc/12/2020 a právoplatného rozsudku Okresného súdu Košice I č. k. 16Pc/12/2020-371 z 24.11.2021 a zistil nasledovný skutočný a právny stav.

4. Rozsudkom Okresného súdu Košice I č. k. 16Pc/12/2020-371 z 24.11.2021 bola zvýšená vyživovacia povinnosť otca voči synovi zo sumy 120,-eur na 150,-eur mesačne počnúc od 17.1.2020 do budúca. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 1.9.2022.

5. Splnomocnená zástupkyňa plnoletého syna G. D. B. na pojednávaní dňa 20.11.2025 uviedla, že súhlasí so zrušením vyživovacej povinnosti od vyhlásenia rozhodnutia súdu. Syn bol dlhodobo liečený na onkologické ochorenie a následne bol na udržiavacej liečbe, ktorá trvá do marca 2026, a po jej ukončení chcel sám zastaviť výživné. Avšak už tento mesiac už pozastavil zrážanie výživného u exekútora. Otec výživné nikdy dobrovoľne neplatil. V čase choroby syna bolo výživné zvýšené na 150 eur a otec sa odvolával a ťahal to skoro dva roky. Syn pracuje pod dohľadom lekárov a jeho zdravotný stav je prehodnocovaný aj Sociálnou poisťovňou. Správanie sa otca je pre syna zraňujúce, ochorel ešte ako stredoškólak a akútna liečba prebiehala 4 roky, do 2023. Syn sa musel dovzdelávať doma. Udržiavacia liečba spočíva v pravidelných kontrolách, spočiatku každé tri mesiace a teraz raz za šesť mesiacov, lieky neberie, berie vitamíny a robia mu krvné testy. Kompenzačný príspevok od úradu práce nepoberá od júla 2025. Stredoškolské vzdelávanie ukončil v školskom roku 2020/21 maturitou.

6. Podľa oznámenia Dopravného podniku mesta Košice akciová spoločnosť, E. B. je ich zamestnancom od 1.1.2024 a jeho priemerný mesačný čistý príjem je 1306,95 eur za obdobie od 1/24 do 5/25.

7. Podľa správy Sociálnej poisťovne E. B. má priznaný invalidný dôchodok, ktorý poberal v roku 2024 vo výške 491,20 eur a v roku 2025 vo výške 501,60 eur. Podľa oznámenia Sociálnej poisťovne z 1.9.2025 invalidný dôchodok plnoletého syna sa znížil na 282,40 eur.

8. Podľa potvrdení Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, E. B. bol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie do 31.12.2023 a bol vyradený z dôvodu nástupu do pracovného pomeru, poberal peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla naposledy vo výške 45,76 eur mesačne.

9. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4 a 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon o rodine“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

10. Podľa § 78 ods. 1 zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

11. Podľa § 157 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

12. Zmenu pomerov možno vymedziť ako zmenu rozhodujúcich kritérií v porovnaní so skutkovým stavom existujúcim v čase predchádzajúcom rozhodnutiu súdu. Zákon umožňuje zmenu tak vo vzťahu k súdnym rozhodnutiam (musí ísť o rozhodnutie, ktorým bola vyživovacia povinnosť priznaná, prípadne zmenená), ako aj dohodám, vzhľadom na to, že vyživovaciu povinnosť možno určiť aj dohodou príslušných subjektov, nielen rozhodnutím súdu. Aj v prípade úpravy vyživovacej povinnosti rozhodnutím súdu je možné, aby povinný plnil na základe dohody viac, ako mu ukladá súdne rozhodnutie.

13. Zo znenia ustanovenia § 78 zákona o rodine vyplýva, že prichádza do úvahy jednak zrušenie a jednak zmena, ktorou možno rozumieť zníženie alebo zvýšenie výživného. Ustanovenie rešpektuje dispozičný princíp a princíp oficiality. Pre zmenu alebo zrušenie rozhodnutia o vyživovacej povinnosti voči plnoletému sa vyžaduje aktivita (ide výlučne o návrhové konanie) zo strany dotknutých osôb.

14. Pri plnoletých osobách sa tvrdená zmena pomerov v minulosti posudzuje ku dňu začatia súdneho konania. Najneskôr musí byť zmena pomerov daná v čase rozhodovania súdu. Nemožno rozhodnúť o zmene pomerov, ktorá má nastať v budúcnosti. Náležitou návrhu na zmenu alebo zrušenie vyživovacej povinnosti v takomto prípade je uvedenie údajov o tom, odkedy má byť zmena vykonaná.

15. Pre zákonný vznik vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je relevantnou objektívna právna skutočnosť narodenia dieťaťa, jej zánik zákon spája s nadobudnutím schopnosti dieťaťa samostatne sa živiť. Schopnosťou dieťaťa samostatne sa živiť treba rozumieť schopnosť samostatne, z vlastných zdrojov uspokojovať všetky relevantné životné náklady. Vyžaduje sa, aby táto schopnosť napĺňala požiadavku trvalosti tohto stavu, príjem náhodného charakteru nemožno považovať za nadobudnutie schopnosti samostatne sa živiť.

16. Zmyslom a účelom teda je, že pokiaľ je dieťa už objektívne schopné si samé svoje potreby uspokojovať, bolo by nespravodlivé pričítať jeho eventuálnu pasivitu v tejto sfére na ťarchu jeho rodičov v tom zmysle, že by rodičia boli povinní naďalej svoje dieťa živiť. Prekážkou zrušenia vyživovacej povinnosti je objektívna nemožnosť dieťaťa živiť sa samostatne, napr. z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia. Nezamestnanosť dieťaťa tiež nie je dôvodom pre trvanie vyživovacej povinnosti. Pre nadobudnutie schopnosti sa živiť postačuje, že dieťa ukončilo vzdelávací proces a je pripravené pracovať. Ďalšie štúdium nezakladá nárok na výživné od rodiča.

17. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázať, že od posledného rozhodnutia súdu o vyživovacej povinnosti došlo k zmene pomerov na strane plnoletého dieťaťa, ktorý ukončil štúdium a následne sa zamestnal. Ukončením stredoškolského štúdia dosiahol kvalifikáciu potrebnú a postačujúcu na zamestnanie sa. Všetkým v tomto období sa liečil z vážnej choroby až do marca 2023, následne bol jeho zdravotný stav pravidelne sledovaný lekármi. V tomto období poberal invalidný dôchodok. So súhlasom lekárov sa zamestnal od 1.1.2024. Od tohto dňa začal dosahovať pravidelný príjem zo zamestnania, ktorý spolu s invalidným dôchodkom postačujú na to, aby uhrádzal všetky svoje potreby. Z uvedeného vyplývalo, že plnoletý syn je schopný sám sa živiť, preto súd dospel k záveru, že na strane plnoletého syna nastali okolnosti, ktoré odôvodňujú zrušenie vyživovacej povinnosti zo strany jeho otca a to od 1.1.2024. Plnoletý syn žiadal zrušiť vyživovaciu povinnosť až od vyhlásenia rozhodnutia, súd však pre tento postup nezistil žiadne dôvody. Plnoletý syn od marca 2023 podstupuje udržiavaciu liečbu, ktorá spočíva v návšteve lekára, vyhodnocovania krvných testov a užívania vitamínov. Sú to zvýšené výdavky, ktoré však syn vie od zamestnania sa uhrádzať zo svojich príjmov. Súd skúmal moment zmeny pomerov, ktoré by zakladali zrušenie vyživovacej povinnosti a to bol deň 1.1.2024, preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

18. O trovách konania účastníkov súd rozhodol v súlade s § 52 CMP a to podľa všeobecnej zásady o náhrade trov konania v mimosporových veciach, teda, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Mestský súd Košice do 15 dní odo dňa jeho doručenia (§ 355 ods. 1 a § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§363 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 odsek 1, odsek 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.